

عنوان مقاله: مقایسه گسست عاطفی و ادراک از خود و همدلی در اطرافیان افراد با و بدون ابتلا به کرونا ویروس

نام نویسندگان و وابستگی سازمانی: زهرا شهرداری میکائیل دره سی (دانشجوی کارشناسی ارشد ، گروه روانشناسی ، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل ، ایران) ، عذرا غفاری (استاد یار ، گروه روانشناسی ، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل ، ایران)

مقدمه: بیماری کرونا ویروس ۲۰۱۹ یا کووید ۱۹ که به آن بیماری تنفسی حاد ان کاو ۲۰۱۹ نیز گفته می شود بیماری عفونی است که در اواخر دسامبر سال ۲۰۱۹ به عنوان COV جدید عامل شیوع بیماری ای شبیه سارس در شهر ووهان چین شناخته شد و توسط سازمان بهداشت جهانی رسماً با عنوان nCOV 2019 معرفی شد و شیوع بالایی در جهان دارد (چان، ۲۰۱۹). یکی از مباحثی در مواجهه با بیماری در بیمار وجود می آید همدلی است. از عواملی که بر میزان همدلی افراد تاثیر گذار است ادراک از خود می باشد (برآبادی، ۱۳۸۸). ادراک خود به عنوان نظام شناختی اجتماعی دربرگیرنده کلیه ملاحظات فرد درباره خود بوده و در جهت متمایز ساختن خود از دیگری به کار میرود. (محسنی، ۱۳۹۵). در روان پزشکی گسستگی به عنوان یک مکانیسم دفاعی نا خودآگاه (ناهویشیار) تعریف می شود که در طی آن یک گروه از فرآیندهای ذهنی یارفتاری از سایر فعالیت های روانی فرد (گسسته) می شوند. لذا ضرورت دارد تا در تحقیقی به مقایسه میزان همدلی ، گسست عاطفی و ادراک از خود در بین اطرافیان با و بدون بیماری کرونا پرداخته شود تا ضمن شناسایی میزان این متغیر ها راهکار هایی در خصوص برون رفت از این مشکلات ارائه گردد تا موجب کاهش اختلالات در این گونه موارد شود همچنین شناخت و فهم واضح تری از این بیماری و داشتن بینش دقیق تری از شرایط بیمار همراه با درک عوامل گوناگون در همراهی بیمار می تواند در مواجهه با چنین مشکلاتی بسیار راهگشا باشد و بینش مفیدتری در اختیار متخصصین حوزه سلامت و اطرافیان بیمار قرار دهد. بنابراین با توجه به مطالب ذکر شده محقق در پژوهش حاضر درصدد یافتن پاسخی به این سوال پژوهشی است که چه تفاوتی بین اطرافیان افراد با و بدون ابتلا به بیماری کرونا از نظر گسست عاطفی و ادراک از خود و همدلی وجود دارد؟

یافته ها: فرضیه اول: گسست عاطفی در اطرافیان افراد با و بدون ابتلا به کرونا ویروس تفاوت معناداری دارد. (, $p < 0/01 F = 30/08$) برای متغیر گسست عاطفی در اطرافیان افراد با و بدون ابتلا به کرونا ویروس در سطح آلفای ۰/۱۰ معنادار است؛ بنابراین فرضیه اول تایید میشود فرضیه دوم: ادراک از خود در اطرافیان افراد با و بدون ابتلا به کرونا ویروس تفاوت معناداری دارد. از ابعاد ادراک از خود به غیر از بعد (ادراک فعال) در اطرافیان افراد با و بدون ابتلا به کرونا ویروس متفاوت است. نتایج نشان می دهد که ابعاد ادراک خود در اطرافیان افراد بدون ابتلا به کرونا ویروس بیشتر از اطرافیان افراد با ابتلا به کرونا ویروس بود. فرضیه سوم: همدلی در اطرافیان افراد با و بدون ابتلا به کرونا ویروس تفاوت معناداری دارد. از ابعاد (همدلی خیالی و دیدگاه گیری) در اطرافیان افراد با و بدون ابتلا به کرونا ویروس متفاوت است. نتایج نشان میدهد که بعد (پیشانی شخصی) در اطرافیان افراد با ابتلا به کرونا ویروس بیشتر از اطرافیان افراد بدون ابتلا به کرونا ویروس بود و متغیر (توجه همدلی) در بین اطرافیان افراد بدون ابتلا به کرونا ویروس بیشتر از اطرافیان افراد با ابتلا به کرونا ویروس است.

روش کار: روش پژوهش انتخاب شده در این تحقیق از نوع علی - مقایسه ای است. عضویت گروهی در گروه مبتلا به کرونا و افراد غیرمبتلا به عنوان متغیر مستقل و گسست عاطفی و ادراک از خود و همدلی به عنوان متغیرهای وابسته مورد مطالعه قرار گرفتند. جامعه آماری این پژوهش اطرافیان افراد مبتلا به کرونا ویروس «کووید ۱۹» و افراد سالم در شهر اردبیل در سال ۱۴۰۰ می باشد از بین جامعه آماری فوق ۳۰ نفر از اطرافیان افراد مبتلا به کرونا از بین بیماران کرونایی بستری شده در بیمارستان امام خمینی ونیز ۳۰ نفر از اطرافیان افراد سالم به روش نمونه گیری در دسترس به عنوان نمونه انتخاب شد. برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامه های ادراک خود پورحسین، (۱۳۸۶) پرسشنامه محقق ساخته گسستگی عاطفی و پرسشنامه همدلی دیویس (۱۹۸۰) استفاده گردید برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از نرم افزار SPSS استفاده شد که در دو بخش توصیفی و استنباطی انجام گرفت. در بخش توصیفی با استفاده از شاخص های پراکندگی از قبیل میانگین و انحراف معیار و واریانس و در بخش استنباطی از آزمون تحلیل واریانس چند متغیره مانوا برای مقایسه در دو گروه استفاده شد.

بحث و نتیجه گیری: فرضیه اول این بود که گسست عاطفی در اطرافیان افراد با و بدون ابتلا به کرونا ویروس تفاوت معناداری دارد. نتایج به دست آمده نشان داد که بین گسست عاطفی در اطرافیان افراد با و بدون ابتلا به کرونا ویروس تفاوت معنی داری وجود دارد. همچنین میتوان نتیجه گرفت که گسست عاطفی در اطرافیان افراد با ابتلا به کرونا ویروس بیشتر از اطرافیان افراد بدون ابتلا به کرونا ویروس است. فرضیه دوم این بود که ادراک از خود در اطرافیان افراد با و بدون ابتلا به کرونا ویروس تفاوت معناداری دارد. نتایج به دست آمده نشان داد که از ابعاد ادراک از خود به غیر از بعد (ادراک فعال) در اطرافیان افراد با و بدون ابتلا به کرونا ویروس متفاوت است. نتایج نشان می دهد که ابعاد ادراک خود در اطرافیان افراد بدون ابتلا به کرونا ویروس بیشتر از اطرافیان افراد با ابتلا به کرونا ویروس بود. فرضیه سوم این بود که همدلی در اطرافیان افراد با و بدون ابتلا به کرونا ویروس تفاوت معناداری دارد. نتایج به دست آمده نشان داد که از ابعاد همدلی به غیر از ابعاد (همدلی خیالی و دیدگاه گیری) در اطرافیان افراد با و بدون ابتلا به کرونا ویروس متفاوت است. نتایج نشان می دهد که بعد (پیشانی شخصی) در اطرافیان افراد با ابتلا به کرونا ویروس بیشتر از اطرافیان افراد بدون ابتلا به کرونا ویروس بود و متغیر (توجه همدلی) در بین اطرافیان افراد بدون ابتلا به کرونا ویروس بیشتر از اطرافیان افراد با ابتلا به کرونا ویروس است.

منابع:

Chen Y, Liu Q, Guo D. (2020) Emerging coronaviruses: genome structure, replication, and pathogenesis. Journal of medical virology.

Dadds MR, Hunter K, Hawes DJ. Frost ADJ, Vassalo S, Bunn P, Merz S, Masry YE. A measure of cognitive and affective empathy in children using parent ratings child psychiatry. Hum Dev 2018; 39(2): 111-122.

Sun L, Sun Z, Wu L, Zhu Z, Zhang F, Shang Z, et al. Prevalence and Risk Factors of Acute Posttraumatic Stress Symptoms during the COVID- 19 Outbreak in